

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilvterek és hirdetések.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:
Egész évre . . . . . 8 kor
Fél évre . . . . . 4 kor
Negyed évre . . . . . 2 kor
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetéseket juttatunk az arányosnak.

Nyilvter petitióra 50 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Felelős szerkesztő: ZRÍNYI KÁROLY.	Főszerkesztő: MARGITAI JÓZSEF.	Kiadó és lepteladónos: STRAUSZ SÁNDOR.
--	--	--

Muraköz elcsatolási ügye az országgyűlésen.

A muraközi kérdés, vagyis annak elcsatolási ügye, fájdalom, még mindig tengeri kigyója a magyar állameszme teljes kiépítésének. Még mindig mint a «jövő zenéje» szerepel ez a másfél évszázados ügy úgy az országgyűlés, mint a kormány előtt.

Részint az alkalmoszerűséget, részint pedig a politikai szempontokat tolják mindenkor előtérbe, valahányszor ez a dolog szőnyegre jut. Pedig a muraközi kérdésnek illetlen való elttaktikázása nem hasznára, de csak kárára szolgálhat úgy e nemzetiségnek, mint pedig az annyira óhajtott magyar állameszme bástyáinak itt, a határon leendő felépítésének.

Pedig ezt a nemzetiségi fontosságu kérdést előbb-utóbb dűlőre kell vinnünk, ha csak azt nem akarjuk, hogy a muraközi magyarság a vele Zalavármegye közönsége — mely híven és rendületlenül kitart az eszme mellett — a hagyományos mély álomba merüljön; ha azt nem akarjuk, hogy ezt a nemzetiséget, a derék muraközi népet, mely örömmükben és bánatunkban velünk mindenkor rokonszenvezett, elveszítsük.

A muraközi kérdés nem lokális, de országos nemzeti ügy; annak elintézését tovább halasztani nem szabad, mert minden huza-vona meg fogja magát boszulni, ha az elmégesedés fekélyeit az elcsatolás által idejekorán ki nem irtjuk hazánk területéről.

Zalavármegye törvényhatósága legutóbb f. év február hó 10-iki közgyűléséből kifolyólag felirattal fordult a m. kir. kormányhoz, hogy Muraköznek a zágrábi egyházmegyéből leendő kikapcsolása és a szombat-

helyi vagy veszprémi egyházmegyébe leendő bekebelezése valóra váljék.

S dacára annak, hogy Ő felsége is Szapary miniszterelnöksége idejében Muraköz elcsatolását lehetőségek találta s a vármegye mostani feliratát úgy Somogy, mint Vasvármegye és több dunántúli vármegye lelkesedéssel támogatta; hozzá a szombathelyi egyházmegye tudós püspöke, dr. István Vilmos, egy hazafias átiratában az elcsatolást nemzeti szempontból föltétlenül szükségesnek is tartotta: Zalavármegye feliratának elintézése mégis egyre késik. Úgy látszik az áldatlan politikai viszonyok: a horvát-szerb koalíció fészkelődése s ujabban Bosznia és Hercegovina anektálása körül felmerült bonyodalmak háttérbe szorították a muraközi dolgok elintéztét, a mely pedig nemcsak eminens, de jogos nemzeti érdeket is képez.

Igy állván Muraköz elcsatolási ügye, csak örvendhetünk, ha az országgyűlés néha-néha mégis felszínre hozza e nemzeti ügyet s nem engedi, hogy azt végkép a feledés homálya borítsa.

Az országgyűlésen f. év december hó 4-én, az 1909. évi állami költségvetés tárgyalásakor, a kulturlárcá során, újból szóvá tétetett Markos Gyula országgyűlési képviselő részéről Muraköz visszacsatolási ügye, ki a többek között a következőket mondotta:

«... A muraközi papok ugyanis tiltakoztak az ellen, hogy ők hazafiatlanok volnának. Személyesen is ismerem őket és meg vagyok róla győződve, hogy uekik igazuk van. De a muraközi áldatlan viszonyokra, hogy rámutassak, elég telemektenem, hogy a muraközi egyház Zagrábhoz tartozik (Zaj és mozgás.) és Zagrárból a legkitűnőbb (!) erőket küldik oda, hogy visszahorvátosítsák azokat, akik 30 éven keresztül ott jogilag és tényleg Magyarországhoz vannak kap-

csolva; amit a réven elvesztettek, most a vámon vissza akarnak nyerni. Ez áldatlan harc. Azt hiszem, elérkezett az ideje, hogy a t. miniszter úr a lépéseket megtegye, hogy a Muraköz is visszacsatoltassék (Élénk helyeslés.) akár a szombathelyi, akár a veszprémi püspökséghez, nekem mindegy; de fő, hogy ezek az áldatlan politikai és kulturális harcok ne folytatódjanak. Erre rámutatok és felhívom rája a t. kultuszminiszter úr figyelmét.»

Amikor Markos Gyula képviselő úrnak ügyünkre vonatkozó felszólalását közöljük, csak köszönettel tartozunk neki, hogy ezen nemzeti ügyet a felszínen tartja. De megbocsásson, ha a muraközi lelkészek hazafiságára vonatkozó ismereteivel mindenben nem értünk, nem érthetünk egyet.

Igaz ugyan, hogy az a nyilatkozat megjelent, de az a helyzetet nem igen változtat. Mi muraköziek, kik a viszonyokat ismerjük, mérlegelni tudjuk a nyilatkozatot a maga teljes értékében. Védekezésnek védekezés ugyan ez a papság részéről a hazafiatlanság vádja ellen, mely a sajtó és törvényhatóság s a közvélemény részéről az egész testületet egyesek miatt érte, de azért a vádak sem voltak alaptalanok. Egyes jelenléte burjánzónak fel minduntalan, melyek a közvéleményben azt az erős meggyőződést érelették meg, hogy a papság a magyar hazafias érzés kialakulásának erős kőlonca a Mura és Dráva között.

Szívesen koncedáljuk, hogy a papság jó része jó hazafi, de azért az egyház szereplése itt a Muraközben meg se olyan, minőnek lennie kellene. Vannak ugyan hazafias tagjai, kik nemzetünk multját, ezeréves hazájuk iránt való köteleességeket ismerik. Nem is kételkedünk hazafiságukban, mert napról-napra látjuk, hogy a hazaszeretet

TÁRCA.

A szerelmes.

— — — Senki sem tudott róla!

Bessenyei Laci csupa gyerekes pajkosságból órákig eljátszadozott s kötekedett özvegy háziaszonyjával. Volt Fonyónának is két gyermeke: Lenke és Dénes, kik oly naivok voltak, hogy anyjuk figyelmét Lacikával szemben — szeretetnek minősítették.

Igy telnek az évek... Laci már V-es gimnázista lesz. Még mindig az a régi, kötekedő gyerek, mint évekket előbb. De már nem is annyira gyerek. Csinosítja magát, rendezgeti ruháját s sokszor elsaltálgat estőnként órákig. Ha megjön, Fonyóné szemrehányólag veti szemére: Laci, maga hol járt? Kezd elsöknö a tanulástól, pedig a papa azt mondta, hogy sehova se engedjem el. Laci, maga rossz gyerek!

Ejnye, ejnye Fonyó néni, — hát sétáltam egy kicsit. Nem ülhetek mindig itthon, mint egy vén asszony. Fonyóné pedig dünyög s ráveti szeméit a fiú piruló ábrázatára. Tudta jól, hogy a rossz, kötekedő gyerek nem éppen séta kedvéért marad az el estőnként. A tanulás mindjobban elmaradik. Az egykor szorgalmas minta-fiú mindig hanyagabb lesz s tanárai nem ritkán kérdezik tőle:

«Hogyan van, hogy ennyire elhanyagolja magát? Miért nem tanul?» S Laci leül, a tanár pedig elfelejti beirni a megérdemelt sekundát.

S a szorgalmas fiú lassankint elveszíti tanárai becsülését! A rossz vélemények egymás után alakulnak ki. Osztálytársai kéri, figyelmeztetik, de már nincs megtérés...

— — — A megkezdett lejtőn csak lefelé lehet rohanni!

Junius elején egy este a fiú szokatlan felhevültséggel érkezik haza. Fonyóné faggatja, de nem szól semmit a multban oly vig, oly kedves modoru gyerek. Csakhamar két osztálytársa erős léptekkel törtet s minden kopogtatás nélkül nyit be Laci szobájába.

Hosszas beszélgetés után, mintegy 10 óra körül a vendégek eltávoznak. Laci kikiséri jőbráit, megölelvén őket, igaz csókokkal búcsúznak egymástól. A visszatérő fiú szemében könnyecsek ragyognak, elkéseredetten veti magát egy székre s levélrúshoz lát. Éjfél 12 óra végez.

Fonyóné pedig a szomszéd szobában nyugalommal szemléli a nehéz függönyön átszivárgó, pislogó fényt. Lacin fogott a beszéd! Tanul; ismét a régi lesz. Áldja meg az Isten az esti vendégeket!

— — — Megismétlődő, átható durranások cáfolták meg Fonyóné gondolatait...

Jedten rohan a szobába. Ott fekszik eszméletlenül a szerencsétlen. Homlokán hideg verejték gyöngyöződik, szíve felett pedig két golyóütötte seb tátog. Befutnak a gyerekek is!

Reggelre elterjedt a fájdalmas hír. Elsőnek érkezik az osztályfőnök. Nézi, hosszasan nézi a lázas beteget, ki eszméletlenül nyög a hófehér ágyban. Egymást érik a jóbarátok, tanárok s a szerencsétlen osztálytársai.

Estére, mintha javult volna. A mosolygó, tüzes szemek megnyílnak, hogy annál sajnóbb fájdalom kifejezői legyenek. De az őrzött beteg lélekezete lassabb lesz, szemében tüzes könnyecsek gyűlnek! Csak még egyszer nyitotta fel szeméit, midőn édesanyja forró csókjaival halmozá el.

Reggelre már ravatalon fekték a szerencsétlen fiú. Virágok és koszorúk sokaságával halmozták el; és ott sírtak körülötte. Megbocsájtott neki mindenki. Másnapra aztán nagy temetésre készül a főgimnázium ifjúsága. Nehány órával temetés előtt, egy idegen, — felismeretlen csinos és értékes koszorút hoz. Az arasznyi széles lila szalagon arannyal e föllírás áll:

«Az örök vidám ifjúnak tiszteletm emlékül.» — «Találj nyugvást a pihenésben!»

erényét nem tartják ellentétnek Isten iránt tartozó kötelességeikkel. De azért minduntalan vannak olyan tagjai is, kik részben megmondatlanságból vagy szereplési viselkedésből, részben fanatizmusból kifolyólag oly cselekedetekre ragadtatják magukat, melyek miatt nemcsak szegényt hoznak hazafias érzésű paptaikra, de romlásra vannak a hazafias érzésnek, az állameszme kiépülésének Muraköz területén.

Ezek a magyarság gyalázásával, a magyar kultúra letiprásával, a horvát eszme hirdetésével érdemeket akarnak szerezni Zágráb előtt, hogy így, ha a magyar törvények szigora ellenük alkalmaztatik, martiroknak tűnjenek fel horvát véreik előtt.

Míg ilyen fanatikus papok lesznek közöttünk, a hazafias papok védekezése nem elég ahhoz, hogy az egész klerusról a hazafialanság megbélyegző vádját lemossa. A nyilatkozat nyilatkozat marad s az állapotok sem változnak meg az állameszme javára. A hazafias papok caendes szemlézése nem fog gátat vetni a garázdálkodó zajos munkájának. A nyilatkozatot legfeljebb takarónak fogják kihasználni, hogy ők minő jó magyarok. A hogy Markos képviselő úrnak a parlamentben elhangzott szavai is csak arra lesznek nekik jók, hogy azokra hivatkozhasanak, ha rájuk szükségök lesz.

Muraköz azonban továbbra is ki lesz szolgáltatva a zágrábi aula horvátosító lörcvéseinek. Az ott nevelt fiatal gárda továbbra is itt gubbaszt nyakunkon, hogy horvátosító s a magyar hazát és nyelvet lelke mélyéből gyűlölő munkájával gátat vessen a magyar hazaszeretnek, érzésnek, a magyarosodásnak.

Ezen csak a visszacsatolás segít S akkor, meg vagyunk róla győződve, azok a lelkesek is, kik most csak nyilatkoznak, szintén ott lesznek a magyarosodásért küzdők sorában. Mert ők most csak nyilatkozni mernek; de eközben is felszemel egyre Zágráb felé sandítanak, hátha Zágrábban ezt is tőlük rossz néven veszik!

Még a magyar érzésű papságot is feszélyezi a zágrábi kapocs; hogyne kapának vérszemet a fiatal horvát apostolok, kiket ez a biztatás csak ösztönöz féktelen horvát törekvéseikben!

Ezért nem értünk egyet a parlamentben elhangzott szónoklatnak ama részével, mely a muraközi papságot kifogástalan

hazafiasnak jelenti ki. De azzal igenis, hogy Muraköz minél előbb csatoltassék el a zágrábi egyházmegyétől; mert minél inkább elodáztatik ennek a megvalósítása, annál több fáradságunkba kerül a bajok szanálása, melyek az elcsatolás folytonos halogatásából származnak.

A tél.

Lázás munka folyik a jótékonyági műhelyekben. Előbb mint gondoltuk, előbb, mint vártuk. Az emberek szemei előtt túlkorán megrajzolódott a tél nyomorának sötét képe. És nem indokolatlanul. Attól tartunk, hogy az idén különösen sok dolga lesz a melegedő szobáknak, az ingyen-kenyérnek, népkonyháknak. És attól tartunk, hogy a jótékonyág minden buzgalma csak nagyon keveset tud majd enyhíteni ennek a szomorú képnek sötét színein.

A társadalmi problémák modern gondolkodói különben is hiu, sőt kártékony eszköznek tartják a jótékonyágot, mely — nézetük szerint — csak az ébredező vagy fenyegető szociális lelkiismeret pillanatnyi elaltatására jó, de arra semmi esetre sem, hogy a bajokat csak részben is gyógyítsa. És ismételjük, erősen tartunk attól, hogy az idej telen a kegyetlen valóság igazolni fogja ezt a rideg elméletet. Mert bizony úgy lehet, hogy sokan azok közül, akik jobb időkben jótékonyágot gyakoroltak, ezúttal maguk is jótékonyásra lesznek utalva.

Tökében és jövedelemben szegény, de azért a modern élet minden kényelmét és fényűzését igénylő társadalmunk nehéz időknek néz elébe. Ez a társadalom, úgy látszik arra van kárhóztatva, hogy sorba szenvedje át az összes szociális kor jelenségeket. A megelőző években a politika; bizonytalanság és ennek nyomán az általános üzleti pangás, a kereselhiány, a munkanélküliség tette nehezé az életet. Akkor az iparosok inségmunkáért, beruházásokért loyamadtak az államhoz. Most az iparban, kereskedelemben kedvezőbb a konjunktúra, de a jövedelmet felemészti a nagy drágaság. Amde a termelő osztályoknál még sokkal rosszabb helyzetben vannak azok, kik megolvasott fillérekre, fix heti, vagy napi keresetre vannak utalva. Ezeknek életét egyszerűen elviselhetlenné teszi az uralkodó drágaság. A munkabérek emelkedése, a fizetések javítása csakis látszólagos

javulása a kereseti viszonyoknak, mert a folyton fokozódó drágaság ezt a löbbltet sokszorosan felemészti.

A jótékonyágnak az idén tehát nemcsak az alsóbb néposztályok kegyetlen nyomorával lesz baja, hanem sok intelligens és önhibáján kívül adósságokban vergődő, az anyagi tönkkel küzködő középsorsú existenciával. De a jótékonyág bármily buzgó és bármily önfeláldozó, gyöngye a reá váró feladat óriási nehézségeivel szemben.

De gyöngék a mi állami szociálpolitikánk eszközei is ezekkel a mélyeségek bajokkal szemben. Munkásbiztosítás, fizetésrendezés jótékonyan hatnak ugyan, de azokon a bajokon nem segítenek. Az állam pénzügyi helyzete különben is szűk határt szab ezeknek az eszközöknek. Mélyebben kell benyúlnunk a társadalmi és gazdasági problémák fenekére. El kell ismernünk, hogy az ország gazdasági helyzete a ma uralkodó gazdasági politikával soká fenn nem tartható. Hogy mi exportáljuk az élelmicikkeket és ebből az árból fizessük a kulturális élet fejlődő igényeinek méregdrága szükségleteit, ez nem lehet és nem szabad, hogy a magyar állam és társadalom ambíciója legyen. Át kell térnünk az intenzív ipari munkára minden erőnkkel, minden tehetségünkkel és minden rendelkezésünkre álló eszközzel. Hagyjuk az idegenből vett jelszavakat és elméleteket, melyekkel különben is maradi felfogásunkat és kényelemszeretünket szolgáljuk. Hiába mondjuk, hogy vissza a földhöz, mikor a nép ezrével hagyja itt nemcsak a földet, de a hazát is.

Mert az immár rendszeres fejlődő drágaság egyképen sújtja a lakosságot s az ország ipari fejlődését. Mert a városok gyáripari termelése az ország gyáripari termelésének majd kétharmadát képviseli s már ebből is megítélhető az a nagy gazdasági hátrány, mely az uralkodó állapotokból kifolyólag nemcsak a városok lakosságát, de általuk az ország gazdasági helyzetét sújtja.

És hat csakugyan nem lehetséges ezeken az áldatlan viszonyokon segíteni?! Nézetünk szerint igenis lehet. De csakis egyesült erővel. Az állam, a városok és a társadalom: ez a három tényező kell, hogy egységes alapon kezel fogjon a bajok orvoslására és a bajokon segítve lesz. De ehhez még az is szükséges, hogy a nagy közvélemény, az a legnagyobb és leghatásosabb ellenőrző tényező felocsudjék káros közönyéből.

És akkor majd nem kell a tél nyomorától tartani.

K Ü L Ö N F É L É K.

— **Főszolgabíró helyettesítés.** Gróf Batthyány Pál főispán Langer István zalaegerszegi szolgabírót Balatonfüredre helyezte és a főszolgabírói hivatal vezetésével megbízta.

— **Megyegyűlés.** Zalavármegye törvényhatósági bizottsága december havi közgyűlést f. év december hó 14-én tartja meg a vármegyeház gyűléstermében. A tárgysorozat 135 pontból áll. A közgyűlésen Muraközt érdeklő következő dolgok kerülnek tárgyalásra: A vármegye alispánjának előterjesztése a felsőszeménnyé—novákoveci Muraszakasz partvédelmi munkálatainak létesítése tárgyában. A vármegye alispánjának jelentése a perlaki megyei épület javítása tárgyában. A dráskoveci körjegyzőséghez tartozó községek képviselőtestületeinek határozata a katonai előfogatok fuvardíj-többletének

Fonyóné pedig megbotránkozva, keserves hangon utasítja ki az idegent, ki elhozta az áldozat ravatalára a Judáskoszorút.

S eltemették az áldozatot. Sokat sügtak, búgtak, könnyeztek. Elhangzott a búcsubeszéd, el a gázsdal utolsó akkordja is. Komoran, fájó szívvel búcsuznak az áldozattól mindazok, kik ismerték, szerették őt. Elpíhent. Elvitte a titkót; ó már nem szól. De az ifjúnak, a közkedvelt, kedélyes diáknak véres drámája nem tud feledésbe menni. Hiszen oly megnyerő, oly kedves fű volt...

— Fonyóné pedig napokig kesereg. Esténként kimegy gyermekeivel a temetőbe s friss virágot visz a frissen hantolt sírra. Sokszor, mindig emlegeti. Gyermekei nem tudnak oly éleltséget kölcsönözni a kihalt háznak, mint a felejt-hetetlen, örökvidám ifjú. S Fonyónét nem látták többé jókedvtlen! Tulajdon gyermekét nem siratná oly érzékenyen, mint elvesztett kedvencét. Foly-nak a napok, mulik az idő, de a felejt-hetetlen fű elvesztése örök sebet ütött az öngygy lelkében, míg nem egy váratlan titok kipattanása meghozza az utolsó felvonást!

... Egy holdvilágos őszi estén a megboldogultnak két jóbarátja kísértelt a temetőbe. Már-már unják a várakozást, amidőn a temetőben léptek zaja hallatszik. Bessenyei sírhöz igyekszik az illető. Szemügyre veszik a fűk és ime...

Felismerték az osztályfőnök leányát. Virágot hozott. Elhelyezte, körülöz s letérdel. S oly feltűnés nélkül, mint jött, távozik...

S a fűk elmesélték!

Nyilvánosságra jött a felfedezés. Sokat beszéltek róla. Mindenki tudott valamit... Fonyónét is vádak érték s belekerült a kombinációkba. Saját gyermekei is megvádolták s amidőn már a rejtélyes eset minden pontja napfényre jött, akkor jön a dráma utolsó jelenete: Fonyóné el-emészti magát s hátrahagyott levelében megírja, hogy Bessenyei Lászlóban szerelmes volt...

A közvélemény vegyes érzelmekkel fogadja a felfedezést!! — Végig kellett játszódni a drámának, hogy láthassa mindenki, a kedves, az örökké vidám ifjúnak oly rejtélyes öngyilkosságát.

Hegedűs Elek.

a vármegye részéről leendő fedezése tárgyában. Steinauer József muracsányi lakos és társainak felebbezése Muracsány község képviselőtestületének a faiskola kezelő választása tárgyában hozott határozata ellen. Muravid közseg képviselőtestületének ingatlan eladása tárgyában hozott határozata. Belica község képviselőtestületének az ottani elemi népiskola községi jellegének megállapítása tárgyában hozott határozata. Muaszzerdahely község képviselőtestületének a község urbéres vagyonának elkülönítése tárgyában hozott határozata. Kotor község képviselőtestületének a kotori takarékpénztár r. t. terhére előírt községi pótdadó törlése tárgyában hozott határozata. Csáktornya község képviselőtestületének határozata közlőcsön felvétel tárgyában. Felsőpusztafa és Drávaszentiván községek vadászati jogának szabadkézből való bérbeadása. Strelec, Pálovec és Jurcsovec községek képviselőtestületeinek határozatai a körjegyző rapidij általánának megállapítása tárgyában. A szobotcai körjegyzőséghez tartozó községek fogyasztási adókezelési járulékaiknak hova forrítása. Szalon Péter csáktornyai lakos vármegyei és községi pótdadó törlési ügye.

— **Eljegyzés.** Koosz Károly felsőmihályfalvi kántortartó eljegyezte Podgorelec Micike kisasszonyt, Podgorelec Mátvás határisi földbirtoke leányát.

— **Adomány.** A m. kir. pénzügyminiszter a csáktornyai különlegességi dohányárudál Bonis Sarolta csáktornyai nagytőzsdésnek adományozta.

— **Ugyforgalmi statisztika.** A Muraköz területén fekvő csáktornyai és perlaki járásook főszolgabírói hivatalának ügyforgalma f. év aug. 1-től okt. 31-ig a következő volt: A csáktornyai járás hivatalába ezen idő alatt beérkezett 1884 ügy, elintéztetett 1884. Elintézetlen maradt. — A perlaki járási hivatalban f. év július 31-én hátralék volt 119; a fenti időben beérkezett 1156 ügy, összesen volt 1275. Elintézetlen alá került 1216, elintézetlen maradt 59 ügy.

— **Eljegyzés.** Antonovics Antal helybeli mészáros eljegyezte Megla Ferenc leányát, Rózáit.

— **Déli Vasút.** 1909. év január hó 1-től a cs. kir. szab. déli vaspálya társaság Budapest—Csáktornya határszéli vonalán fekvő Polgárdi állomás elnevezése «Kiscseripusztá»-ra fog megváltoztatni.

— **Muraköz népesedése.** F. év augusztus hó 1-től október hó 31-ig terjedő időszak alatt a csáktornyai járásban született 410, meghalt 207 egyén, a szaporodás 203; — a perlaki járásban szül. 596, megh. 329, szap. 267. — Egész Muraközben szül. 1036, megh. 536, szap. 470.

— **Köszönetnyilvánítás.** A «Csáktornyai Általános Ipartestület» a kórház alap javára 50 koronát volt szíves adományozni. A becses adományért a községi előjáróság ez úton fejezi ki halás köszönetét.

— **Kirakodó bucsuvásár engedélyezése.** Szentmária község kérelmére a miniszterium megengedte, hogy Nagyboldogasszony napján (aug. 15.) Szentmárián helypénzszedéssel egybekötött kirakodó bucsuvásár tartassék.

— **Körözések.** Klárics István volt alsódomborui és Ludas Alajos volt kotori lakosok közrend elleni kihágás miatt a perlaki főszolgabírói hivatal által el lettek marasztalva. Nevezett egyének azonban az ítélet végrehajtása előtt ismeretlen helyre távoztak, miért is ellenők a nyomozás elrendeltetett.

— **Dohánybevéltáisi szakértő kinevezése.** A pénzügyminiszter rendelkezése folytán az eddigi politikai biztos helyett, a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége most az 1908—9-iki dohánybevéltáisi időszakra a csáktornyai dohánybevéltáisi állomáshoz Murai Róbertet nevezte ki szakértőül.

— **A Korcsolya Egyesület köréből.** A csáktornyai korcsolyázó egyesület f. hó 4-én tartotta meg a téli sportot kedvelő tagok nagy érdeklődése mellett alakuló közgyűlését. A közgyűlés tárgysorozatának főpontja a múlt évi tisztikar, választmány és jegbizottság beszámolója és lekötőzése, valamint a mostani évadra az újnak megalakítása volt. Elnök lett dr. Bakos Géza, titkár és jegyző Boroviák Lajos, pénztáros Weisz Viktor, pályagondnok Divéky Ödön, helyettes gondnok Kayser Andor, ügyész dr. Hajós Ferenc. A választmány tagjai lettek: dr. Bakos Gézáné, Márton Irma, Hirschmann Adolfiné, Zakál Margit, Todor Margit, Hochsinger Elza, dr. Kovács Lipót, Hirschmann Nándor, dr. Wollák Béla, Horváth Antal, Duss János, Magdics László. A jegbizottság tagjai: Pethő Jenőné, Kayser Ixi, Tkalcics Ilonka, Bernyák Blanka, Kayser Ella, Kayser Mici, Heinrich Alma, Plichta Olga, König Ella, Nuzsy Linka, Novák Károly, Sárosi István, Szenteh Dezső és Bolgár Benő. Az egyesület rendes tagjai évi 6 kor., a pártoló tagok 4 kor., a rendkívüli tagok pedig 3 kor. tagsági díjat fizetnek. Család-jegy 2 személyre 10, 3 személyre 14 kor.; ezen felül minden tag után még 2—2 kor. Az egyesületbe való belépés valamely tag ajánlatára a választmány által történik; a tagdíjak a pénztárnál fizetendők. A jegpálya kemény, fagyos idő esetén egész napon át, enyhe időben pedig d. u. 4—fél 8 óra között áll a tagok rendelkezésére, miről a zászló mellett jelzőtáblácska nyújt tájékoztatást. A kezdő korcsolyázó tanuló ifjúság részére külön pálya van fenntartva.

— **Horvátok és magyarok.** Ezen a címen emlékezik meg két zalavármegyei hetilap, névszerint a «Keszthelyi Hirlap» és az «Alsólendvai Híradó» azon szomorú esetéről kifolyólag, hogy a f. év november hó 18-án Csáktornyan öngyilkossági kísérletet tett Török Lajos kéményseprő segéd — Varasdra szállított a közkórházba, mert Csáktornyan, Muraköz metropolisában — fájdalom — nincs kórház. Hát bizony ez elég nagy baj nekünk. De azért koránt sincs joga sem az egyik, sem a másik lapársunknak e hiányunkról csufot úzni, kulturális tetteinket nevétség tárgyává tenni. Hála Istennek, a «cifra szónoklatok» mellett tudunk mi itt Muraközben mást is cselekedni s ha Isten megsegít bennünket, társadalmi úton fogjuk megteremteni azt, amelyre kormányunk, — fájdalom — jelenleg nem nyújthat segédkezt. De különben is egyik lapársunknak sincs semmi szemrehányási valója e dologban. Tudtunkkal sem Keszthelyen, sem Alsólendván nincs kórház, pedig talán el kellene ott is; éppen az «Alsólendvai Híradó» legutóbbi száma foglalkozik egy, Alsólendván felállítandó kórházal. de hát sajnos, ott is csak «tespednek», «alusznek». A kórház ügye sokkal messzebb van Keszthelyen, Alsólendván, mint Csáktornyan. Nincs tehát semmi alapja annak, hogy e dologban hátramaradottságunkat t. lapársaink gúny tárgyává tessék. Nagyon kevés dunántúli kis város van, amely annyit áldozott volna a magyar kultúráért, mint Csáktornya. Mindig nagyobb volt e város polgárainak áldozatkészsége, mint a segély-

forrás, nem csoda, hogy most a maga erejéből nem tud egyszerre kórházat teremteni. De meg lesz! Legyenek t. lapársaink is segítségünkre e dologban, de gúnyolódó közléseikből, amelyben semmi logika nincsen, nem kérünk.

— **Körözések.** A perlaki főszolgabírói hivatal közrend elleni kihágással vádolt ismeretlen helyen tartózkodó Globlek János alsódombori illetőségű egyén ellen a körözést elrendelte. — Ugyancsak körözik Skoda Péter volt murakirályi lakost is, ki közrend elleni kihágás miatt van elmarasztalva s ki az ítélet végrehajtása előtt ismeretlen helyre távozott.

— **Nyomozás.** Közegészségügy ellen kihágással vádolt ismeretlen helyen tartózkodó Luksa Mihály muravid; illetőségű egyén ellen nyomozás folytatatik.

— **Rendőri hírek.** F. hó 2-án Mrázovics Péter zalaujvári lakos virágos kedvvel indult hazafelé, amikor Babics István helybeli rendőr csendháborításért a község házához akarta vezetni; Mrázovics azonban a rendőrt megátámadta. A csendőrség Mrázovicsot másnap elfogta és a büntető bíróságnak átadta. — Koraj József hidegfalusi lakos kárára m. hó 27-én Zsifkó György 17 éves ugyanotani lakos suhanc 3 méhkasát az állványról leszórtta, miáltal 48 kor. kárt okozott. A lettes a helyi büntető bíróságnál feljelentett.

— **Automobil-Bioskop színház.** Egy elsőrangú ilyenmű vállalat érkezik városunkba e héten és szerdán este tartja 6 előadásra tervezett sorozatának kezdetét a Zrínyiszálló nagytermében. 10000 méter hosszú képet mutat be saját dinamójával előállított erővel és saját villamvilágításával. A világ összes nevezetesegei, eseményei s mulattaió bohózatok, színes tájképek láthatók naponta, kényelmes, jól fűtött teremben és szemet nem rontó képekben.

— **A magyar nők a Petőfi házáért.** Legújabbán a magyar hölgyek állottak sorompóba a Petőfi Társaság segítségére, hogy mielőbb megvalósíthassa kegyeletes és kultúrális célját: a Petőfi ház létesítését. Az odaadó hitvesi hűség és a játszi szerelem halhatatlan dalosa megérdemli ezt az áldozatot a magyar nőktől s bizonyára nem akad vármegyénkben sem olyan nő, aki a szabadság, szerelem nagy költőjének, a hazájáért életét áldozó hősnek, a legtüneményesebb magyarnak templomára meg ne hozná áldozatát. A magyar nők a Petőfi ház 1 koronás sorsjegyeinek terjesztésére vállalkoznak. A Petőfi Társaság azonban kívüli, hogy értékes nyeresémtárgyakkal viszonozza a közönség áldozatkészségét, segítő társainak legalább is 40 sorsjegy elhelyezése esetén, ajándékképpen, emlékül küldi meg Petőfi összes költeményeinek az 1347-iki kiadáshoz hasonló ritka amatőr díszkötetét, mely a könyvpiacra 20 korona bolti árban kerül forgalomba.

— **Református istentisztelet.** Kádár Lajos nagykanizsai ref. lelkész Csáktornyan, az állami polgári iskola emeleti nagytermében f. hó 20-án, vasárnap délután 4 órakor istentiszteletet tart, a melyre a református egyháztagok és a szíves érdeklődők ez úton is tisztelettel meghívotnak.

Szerkesztői üzenet.

— **Dr. Cs. J. Budapest.** A cikket köszönettel vettük. Jövő számunkban hozni fogjuk.

Főmunkatárs:

BRAUNER LAJOS

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika vu Drávavásárhely.

Izdateljstvo: knjižara Strausz Sandora kam se predplate i obznane pošiljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Prodajna cčna je:
Na celo leto . . . . . 8 kor.
Na pol leta . . . . . 4 kor.
Na četvert let . . . . . 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

MEDJIMURJE

Odgovorni urednik:

RHOSÓCZY ELEK

Glavni urednik:

BEZENHOFER MIHALY

Izdatelj i vlastnik:

STRAUSZ SÁNDOR.

Politički pregled.

Vu orsackim spravišću se dalje raspavlja zakonska osnova od proračuna. Vezda se i na večer držiju sednice, da ablegati stēm više moreju govoriti. Najviše govori horvati i serbi, koji su nikak ne zadovoljni. Vezda već vidi, da su jako zavustali vu blatu. Radi bi se pomirili s magyari, ali ne je moći, onda bi jih doma vu Horvatskoj natukli. Jer vu Horvatskoj je velik nemir zbog toga, da koalicija nikaj nemre napraviti navěk se samo svadi.

Med tēm vu Horvatsoj jako loviju serbe, koji su hoteli bunu napraviti. Sve posvud pregledavaju serbske hiže. Vu najviše mestah najdeju serbskoga kralja kipe a našega kralja nigdi. Već su nekoliko serbskih popov polovili i navučiteljov, koji su hoteli bunu napraviti.

Kak čitamo vu novinah naš sused g. Petrica Magdić je takaj vun dati, po orsackom spravišću, sudu. Magdić je nē više nē menje kak sedemnajst put zatuzeni. Čujte ljudi sedemnajst put! Toga apostola zagorskoga sami zagorci tužiju. Pak se on ipak ufa da piše knjige od Medjimurja. Jeden novinar je pital Magdića, da jeli ga nije sram, da je tulikoput zatuzeni, Magdić je odgovoril da »Burni život je lepi život!« Vidite toga Kerempuha! Im je i Petrica Kerempuh burno živol pa je nazadnje na galge dojšel. Ali i pokojni čakovečki »Princ Korlin« je takajše burno živel. Eh Magdić, Magdić!

Pitanje je i to sada da jeli bude tabor? Kak čitamo novine, malo je nade da bi bil. Bude kakva buna vu Bosniji, ali naši viteški dečki budu već očistili Bosnu i zeli serbom volju od larmanja. 15 kóra su na povišeni broj izpunili i celi kór je je poslan doli vu Bosnu. — Ali i Serbija je malo već nutri potegnula rep, osobito jer vidi, da si malo pomore.

Bosnija.

Za to pita svaki dēn—denes, kak stojiju stvari v Bosniji, jeli bu boj ili nē. — Svaki bi rad znal, kaj se kuha na Balkanu. Osobito, koji još pod soldackom reglamom stojiju, znatiželjno čakaju, da njim dojde cedula: hajd nutri! Jednim i drugim morem reći, da se za ve još ne moraju lecati ničesa, jošće niti jeden štuk je nē počil v Bosniji, ali kaj bu potle, to neznamo. Kaj se boja tiče, to bumo već na drugom mestu spisali, da znaju naši čitatelji, kaj je vu stvari, kak stojiju za dēnes okolnosti. Na ovom mestu očemo predstaviti zemljopis Bosnije, kaj je to za zemlju; kakova povest veže one ljudi k nam, osobito, kakov je zavez med Bosnijom i Magjarskom —

Bosnija s Hercegovinom skup je prije tursta država bila, ali poleg dogovora, kak je bilo zrečeno v Berlinu 1878-ga leta juliuša 13-ga, — stoji pod soldackom oblastjom Ausztria-Magjarske. Teritorija, veličina ove zemlje i Hercegovinu računajuć, je 51 jezera 110 kvadrat kilometrov. Naravske

meje su: od sevra Sava, od izhoda Drina, od zapada pri Kleku na 8 kilometrov dužinjave Adrijansko morje i Dinari—Alpok zvane gore. — Ravnice malo, nego s tim više bregov. Vode niti jednu nema, koja bi tekla v morje. — Najveksi bregi su Raduša (1956 m.), Bjelasnica (2067 m.), Zebršnik (1859 m.) i Lelje 2034 m. visok. — Susedna mesta su Hrvatsko, Srbija, Novibazar, Montenegro, Adrijansko morje i Dalmacija.

Podnebeje ili ti zrak je ne sve povsud jednaki. Med vodami je podnebeje toplio, a na bregi je zima tvrda, leto hladno. Deždja je čez celo leto dosta, osobito na protuletje.

Broj stanovnikov — poleg 1885-ga popisa — je v Bosniji i Hercegovini 1 milijon, 336 jezer i 91. — Med ovimi je mužkih 705 jezer 25, a ženskih 631 jezera i 66. —

Gledeć zanata je: 2271 popov, 1239 državnih i 347 občinskih činovnikov, 489 učiteljov, 8162 vlastelinov, 117 jezer 466 slobodnih parastov, 197 jezer 833 kmetov, 7610 hižnih gospodarov i osebnikov, 15 jezer 454 meštrov i trgovcov, 34 jezere 238 težakov. A poleg 1891-ga popisa je 1 milijon 428 jezer 613 stanovnikov; med ovimi je grčke vere 622 jezere 463, — mohamedanov 506 jezer 215, — rimokatolikov 292 jezere 622, — protestantov 658 i šidovov 6 jezer 655. — Gledeć narodnosti je najveć sričov, samo na dolnoj strani su arnauti i na sve strani raztepeni cigani. — Glavna mesta su: Banjaluka, ima 11 jezer 357 stanovnikov, — Bihać, 3506

Z A B A V A.

Žena i sin.

Vu ovom tjednu sam si kvartela premenil, jerbo sam siromaški clovek, odselil sam se na kraj varaša. Iz malim cekerom sam se žuril napram svojemj stano. Dobro vrēme je bilo i sunce je sijalo, taljil se je snēg i strehe su čvapalje iz krovov.

Dva gosponi su se pred menom spanceralji. Od politike su se spominalji.

— Tezko utanje; rekel je jeden.

— Ostlepijeni krivci — rekel je drugi, i onda su odisli na drugo stran ulice. Vidlo mi se je, da se dalje spominaju od posla i jako prekljanjanju nekoga.

Opet su išli dva mladi ljudi poleg mene. Jeden je rekel:

— Kak je lēpo vrēme, samo to je faljinga kaj je tak veljko blato.

— Istina spajno — rekel je drugi — da sunce snega vu takvom vremenu na t.k zmazano blato reztalji. Gledi kak se svēti blato.

— I bude svetlo budeš videl kakov bude to sivi loč—poč — govoril je prvi — gledi — kak se blato dēla.

— Tak mi se vidi — rekel je drugi —

da ti tvoje miganje, ako se vu blato zacepeljiš, sigurno ti bude ruka svetla, kak dabi iz lagēra bila lani.

Stēm su odisli dalje i više nēsam čul, kaj se spominaju. Zato sam zasigurno znal kaj su dalje vu politiku došli iz govorom, jerbo samo su jedanokrat stalji na mesti i glasno su se spominatji, i onda su odisli, nego pri jednim obznajućem stopu su postalji i jednoga lista su dolji vdrapilji.

Kada sam odisel pred stup, tam sam gleda, da kaj je to, kaj su vdrapilji. Veliki list je bil, ali štampanje samo od jedne strani dvē rēci sam mogel precitati, jerbo je vdrapjenoga kraja već skupa sklopil i nēsam mogel dale čitati. Nego one dvē rēci su bilje: »Slobodni mužci.« I od ovi dveje rēci sam sve razmel. Dimo sam došel. Okoli četerdeset i pet let starosti ženska je mene prijela vu stan i pokazala mi hižu gde budem stanual. Malo sam se vu govor žnjom spravil, jako žalostno je vum zgledala, jerbo je čista bilo spisano na ženo tuguvanje i žalost.

Vidlo se, daje bolšega živiša imēla prije, ali sad je vu hudom redu.

— Oni budejo moja hižna gazdarica? — pital sam i vu velike — sive oči sam naju gledal.

— Istina — je odgovorila i na vrata je gledala.

— Muž je nē navaden vu takvom vremenu domaj biti?

— Sad je navaden domaj biti vu takvom caju, jerbo je nē vu službi.

— Gdo pak služi kaj živite?

— Ja sivam. — I opet je na vrata gledala suznimi očima. Na zemlji je jedna cedula bila, žena je nē zela vu pamet, i ja sam sad spazil cedulo. Gori sam zdigel i poznal sam da je zalogna cedula.

— Negdo je zgubil — sam rekel i dal sam cedulo ženi. Vu zmēšljavino je došla, i da je vidla, iz vun sebe je bila.

— Imam jednoga hudoga sina, — rekla je — sigurno je on zgubil iz žepa. Izvolite znati, ravno takov lump je sin kak i otec, zapilji bi i mojega untereka.

Vidlo se na kulko se je rezžalostila, ali pretužiti se nije jako vupala. Zato bi si bila rada malo polekšati srce i govoriti za sina, koj je ravno takov, kak i otec: zaruljeni pijanec.

Ali zato nije rekla nikaj, nego vustnice sije stisnula i odisla je vum.

Tak mi se čulo, da je vuni negdo odpril kuhinjska vrata i da se popičil.

st., — Dolnja — Tuzla 7189 st., Sarajevo 26 jezer 268 st., Travnik 5933 st. i Mostar 12 jezer 665 stanovnikov.

Poljodjelstvo je u Bosniji još i dan-danes preokredno primitivno; na najvećim mestah još i ve s drvenimi plugi obdelavaju zemlje. Zato i malo pripovaju. — Kak statistika kaže, čez jedno leto zraste po præk računajuć 1 milion 230 jezer hektolitrov kuruze, 548 jezer hl. pšenice, 554 jezere hl. jetmena 383 jezere hl. zobi, 86 jezer hl. zita, 177 jezer hl. prosa, 50 jezer hl. krumpira, 5 do 6 jezer metercentov konoplji i lena, 30 jezer metercentov dohana. — Za sad povati je Bosnija i Hercegovina jako sposobna, — osobito slive povaju jako vnoغو. — Okkupiranoj državi skorom polovica je sama šuma; samo z drv kaj pošljeju zvanjske orsage, zemeju već kak 600 jezer korun. — Glavni zanat bošnjakov je živinarstvo, kajti imaju vnoغو i dobre paše. Poleg 1879-ga leta je bilo v Bosniji 168 jezer 34 konjov, — 3134 oslov i mazagov, 761 jezera 302 rogata marhe, 775 bivolov, 839 jezer 988 ovci, 522 jezere 123 koze i 430 jezer 354 svinj.

Zverine je negda bilo jako vnoغو, ali ve se drugo nenajde kak vuki i medvedi. Za rimljane je imala Bosnija vnoغو rude. Za dènes kopaju najviše željeza, kufra, lapora i soli.

Kaj se rukotvorstva, trgovine i prometa tiče, bošnjaki su vu tom jako slabi. — Rukotvorci još i dan-dènes imaju med sobom čeha, kak je negda i pri nas bilo. Na čelu čeha stoji tak zvani »senior«. Poleg njega stoji »šejk« koj je kakti govornik čeha. Onda dojde »nekib« glavni ravnitelj, »kajja« podravniatelj, — glavni detiči i detiči. — Najveksu spretnost kažeju kotlari, osobito v Sarajevu, — nadalje, koji srebrnu posudu delaju i kovaci, špolari, lončari, tkalci, krznari. — Naj novije vreme imaju jednu fabriku za papir delati, i tri fabrike za dohan. Da se povekša promet, korman na sve strani da ceste i željeznice delati, dok su prije po vozkih stezah nosili terha, ve su tam lépe orsacke ceste. — Željeznicu ima Mostar—Metković, Brod—Sarajevo, Mos-

tar—Ostrozac, Banjaluka—Doberlin na 672 km. — a telegrata na 2810 kilometrov dužinjavi. — Pošta je pod soldackim rukovanjem, stacionov je do 90. — Najviše pošilaju vun: zrnja i sada (osobito suhe slive) onda drvo, živine, zatim meda, vojska i tepihe. Bosnija i Hercegovina pod Austrija-Magjarskom harmicom stoji.

(Drugiput dalje.)

KAJ JE NOVOGA ?

— **Zaruki.** Koósz Károly učitelj i orgulista vu Felsőmihályfalva si je zaručil gospodičnu Miciku Podgorelec čer Podgorelec Matjasa vtelastina iz Halárorsa.

— **Na brzovlaku čez goreču šumu.** V Ameriki se većput pripeti, da se vužgeju grozno velike šume i čez više dnevoj goriju. Letos, oktobra meseca se isto tak pripetilo, da se vužgala jedna šuma, čez koju željeznica pelja. — Jen putnik, koj se ran onda vozil po ovoj željeznici, piše sledeće: V oktobru mesecu sam se sel jen den popođan v Omaha (Nebraska) na brzovlak, — da putujem v Kansasz City. Jako lepi večer je bil, da smo došli do jedne šume, koja je više stotin kilometrov duga. — Cug je ružil s nami s najveksim hitročum. Kod željeznica pelja, tam je tak gusta šuma, tak veliko drevje, da čovek niti nevidi n.odro nebo, samo jedna progka kaže, kod pelja željeznica. Za kratko vreme je cug počel od svoje brzoče popuščati, i na jednom mestu, v šumi je samo postal. Putniki su odmah gori poskakali i bežali k vratam, da zazvediju, kaj je tomu zrok, zakaj je postal cug. — Jen i drugi skoči doli i spitava, kaj je za nesreću, kaj stoji cug. — A mašinfirer mesto odgovora pokaže napre s prslom, de je zrak vu strašnoj žažari bil, kak da je celo nebo v jednim plamnu. — Najenput su svi znali kaj je za pogibelj, ran ona šuma čez koju željeznica pelja, je v ognju. — Onda se razgavaraju, kaj su cineti: ili se obrneju nazad, ili predereju čez goreču šumu. Vekša stranka je rekla da idemo dalje, kak god Bog da. — Svi prestrašeni skočimo gori na cug, obloke pustimo doli i

sve rezke zadelamo, da nebi mogel nitr dim i vručina vudriti. A mašinfirer pošira cuga s najjakšum brzočum i tak smo leteli proti gorečemu peklju. — Već smo čutiti strahovitnu vručinu i za par minut smo bili na srdini pekla. S jedne i druge strani strašen oženj. Visoko drevje gori v dilen kak baklja, i videti, da tu i tam drče jedna zver sim-tam, da se vuje gotovoj smrti i podjedno ruči od velike strahote. A cug ide kak strela. — Od gostoga plamna i dima nastane takša vručina i v cugu, da je ne za premagati i jedni već omedleju. Jedni već nemreju premagati ovu vručinu, odpreju vrata. da se malo rezhladju; ali kak dugo? V drugim hipu već se zruši doli, de ga žgeči zrak pred: vmori, kak bi ga plamen dostigel. — I mašinst je već omedlel i na pol mrtvej zruši se doli z cuga. — Samo mašinfirer hodi s nabitim revolverom od waggona do waggona i svakomu se grozi, da ga strli, ako neostane na mestu. I najvekša stran putnikov sedi nemočno na mestu ili omedle a cug ide podjedno kak strela. Dalje neznam . . . piše putnik. Po ovom putovanju stopram na deveti den sam došel k sebi v Kansas City v jednim špitalu. Nigdar sam ne tak drhtal od straha i nigdar nebum, kak na ovom putovanju.

— **Nesrečna ribičija.** Farkas Alajos krčmar z Kotoribe se novembra 26-ga odpravil ribe lovit v Muru s trema pajdaši. — Da su se dimo spravljali, su morali se præk Mure peljati. Predi kak bi došli kre brega, su spazili, da se oče ladja zagrabiti. V zadonim hipu su poskakali vun. — Farkas i jeden stareši ribar su srečno doplaval do brega, ali 18 let star Jancsek Ivan i 47 lét star Kolarok Tomas su se vtopili.

— **Cedule za štellingu.** Za one dečke, koji su se 1888-ga leta rodili i koji ve pojdu na prvu štellingu, budu se cedule vlekke v Csáktornya počemsi od 19-ga decembra vjtrob no 9 vari vu velikoj ošteriji.

— **Novi učitelji.** V Muravidu su Gunscher Károly zebrai za navučitelja.

A v Szentmártonu pak gospodičnu Tóth Jolan za učiteljicu.

Otvoril sam si cekera i počel sam si stvari vum pakovati. Samo sam videl jednokrat vu koto hiže jedno lépo cifrasto skatuljo, tak, da je bila malo reztrgana. Vu ruke sam zel i pregledal sam, i došlo mije u pamet žena, i sin.

— Sigurno je od »kučevara« gvinul — i dimo je donesel materi.

— Kakva je to radost sino! Kakva je to deteča misel! Mati iz švelom zasluži par forinti, da sin ovide u krčmu iz otcem da se tam naslanjaju i onda na mesto kruha donesejo jedno cifrasto skatuljo, ském je potepuh »kučeber« namazal, trikrat tulko penez dobi od njih kak je ona farbana suškarija vredna.

— Rezzalostil sam se hitil sam nazad ono cifrasto skatuljo i išel sam nazad iz cekera stvari vum pakovati.

Iz vuna sam čul, glasno govorenje i poznal sam ženskoga glasa, i da se iz mužkim svadi.

— Nedam ti više, pogini galženjak! — zakričala je žena. — Opet potrošite sve, a ja pak vam naj služim?

Dosti sam vam dala, mučila sam se, delala sam razmeš i sad još očete zadnjega filéra od mene skřeriti, i za kruh peneze bi

još odlječki, kaj bi ljupmalji! Ali nedam niti jednoga filéra poginite!

Mužki je kričal kaj je mogel i to je odgovoril.

Dejte peneze i ne kričite!

Otec su mene poslalji po peneze, jerbo su već zmenjalji i još oču piti, ali na porgo nedaju . . . Onda pak i ja očem piti razmete . . . očem . . . Zato da sam žejen.

— Pi vodo! Gdo žeja pak nema peneze, naj si vodo napumpa vu požerak — zakričala je žena.

— Ali meni je vino treba, razmete, vino treba! Voda je samo za cučke pak za žene.

Žena je na ove reči vu veliko serditost došla, rajši je tiheša bila, nego da bi govorila.

— Tak mene čista vu redu za cučka imaš? Mene tvojo majko žalostis? Ti galženjak, pijana hurma, koj neznaš, kaj govoriš, već ti je pijansčvina pamet zela! To sam ja zaslužila draga mati? Zgini od mene itak ti nedam niti filéra!

— Ali ja očem! Otec su mi tak rekli, da nek donesem svikak peneze, ako drugać né onda iz jakostjom.

Iz lépom rečjom vam veljim, da dejte peneze, jerbo drugać . . .

— Svinjar, grobijan, nezahvalno dete ti! — zgovorila je nad sinom! —

Gotov bi bil proti materi iti podsitom? Dobro je, zatuci me, zakolji me, ili pak me strélji, onda mi moreš peneze zeti, drugać ti nedam!

Samo su vtihnulji. Dobro sam čul, da je mužki zaškripal i onda je po živanski rekel:

— Nehasniju lépe reči?

Mislil sam ve se bude nekaj hudoga pripetilo, zato sam otvoril vrata, da med nje stupim. Vu oni minuti je skočil sin blizo matere i dolji je pritisnul glavu, sirota mati se je dolji zrušila.

Mužki je cuknol od stavljača žnjoro iz kluč i skočil je vu drugo hizo.

Čul sam, da nekakvo ladicu vum vleče, penezi su cvenketalji i čul sam da iz koraznimi tragi ide vum.

Pred njega sam stal i zakričal nad njimi.

— Čakajte! — Vi ste mater dolji hitilji! Iz grobijansčinom se zahrupil name, i gori je zdigel ruku vo koji je nekakvo tvrdo stvar imel i tak me podragal po čelji, da sam opal dolji skorom sam steno predral i mislil sam no već sam itak vu Limbušu ve me je zatukel.

— **Kobila na željezničkom mostu.** Pa ac Jožef krčmar iz Drávacsaňa se v četrtak tjeđen, decembra 3-ga odpeľjal Va-razdin na sejam. — K večeru, da se dopeľjal dimo, je sluga prevezal kobilu v štalu i da je svoj posel zvršil, otišel je nutri, da se naveštara. Vu to vreme su došli k Pa-nacu stranjski pivci, koje je krčmar lepo podvoril kak treba. Okolo pol osme vure pita krčmar slugu, jeli je napojil kobilu Slu-ga se odpravi odmah v štalu, da zadosta vćini gazdovi zapovedi. Ali samo kaj je ne na hrbet opal, da je spazil, da ga kobile nigdi ne. — Odmah javi to gazdi, koj je dal iskati kobilu sve povsud, ali zabada-v. Stopram drugi den je zazvedil, de je nje-gova kobila. — V četrtak večer — da se to pripetilo — je gnal jeden — za ve još nepoznati lopov — kre varaždinske željeznice jednu kobilu. I mesto, da se spravi z njom pri Dravi tu na pešički put, išel je ravno na željeznički most s kobilom. To je spazil vahtar, i zakričal, da se naj odmah obrne nazaj, kajti je onud zabranjeno iti čoveku, a još menje s kobilom. Ali toľvaj je nikaj ne dal na opomenek, nego ide skobilom gori. — Poznato je, da su na željezničkim mostu su jako na redkoma blanje, tak da prek njega s maršetom iti bez velike pogibelji podnipošto ne moći. To je i ovoga dostiglo. Kobila je s nogami prepala na jednom mesto med blanje, i počela se strašno metati, hitati, da se oslobodi nevolje. Ali za-bada-v. — Dok je vahtar došel ta, već je lopov odbežal. Vu tom hipu se približaval čug z Varaždina. Bog zna, kak velika nesreća bi se mogla pripetiti, da nebi bil tam vahtar, koj je zastavil čuga, a zatim odbe-žal po mlinare, koji imaju ne daleko od mosta svoje meline. Mlinari su kobilu s tež-ka potegli vun, ali siromaškoľmarše već je onda sve spotrte, oguljene noge imelo, tak da je ne moglo na njih stati. Ve na sve strani iščeju galženjaka, koj je na tak odu-ren način štel dojt do konja.

— **Varmegjinska sednica.** 14-ga decembra bu držala varmegjinska administ-ralska komissija veliku sednicu, na kojoj med ostalimi stvari doje napre kaj-kaj tak-

Jeden čas sam se obračal doklam mi je na čeli dobra fruga zrasla, onda mi je malo vćuhnola bol.

Onda sam se stal i išel sam ženo iskat, morti je vumrla. Ali našel sam sirotu ležeću malo se opomljala, i počel sam ženo batro-viti. Stala se je iskala je žnjoro i kluče, nigdi ničesa.

— Odesel je, néga . . . néga . . . šep-tala je, da je né mogla najti samo se za-čertlenila.

Kad sam opet počel batroviti ženo onda mi je rekla :

— To je moja plaća to sam ja zaslužila. Dugo sam gledal i premišľaval nad ženom, jedenkrat sam se prignul i roko sam nji kušnul. A ona me je lepo podra-gala glavu i odišla je vu hižu.

Sel sam si na stolec poleg stola, i ondi sam se naslonil, i za drugo sam se lovil, kaj sam zaslužil. I to sam si misľil, bože dragi da Mater svojo dečo iz kakvimi težkocami gori odhrani i onda je materi to plaća, da pod stare dane, sin mater žalosti i još ktomo, življenje zeti oće, svoji tužni i žalostni materi.

Spisal:
Vicsár Ferencz Komárváros

voga, kaj zanima i naše Medjimurje. Osobi-to za doljnje Medjimurje, koje vnogo trpi od povodje. Jesu občine, de Mura i Drava strahovito veliki kvar zrokuje, kak je Kotor, Muracsány, Alsódomboru. — Za regulaciju Mure — kak čitamo v programu-je više stotino jezer gori zeto, od kojih penez naj-veksu stran očeju od orsaga sprostiti. — Dobro bi bilo, da bi se na ovu sednicu naši varmegjinski zastupniki svi do jednoga pot-rudili v Egerszeg. Kak se požuriju, da je reč za zbiranje kojega sudca, isto tak bi jini bila dužnost ve, da je reč pomoći našem Medjimurčem, reč zdignuti. Kajti sam puk si nikaj nenare pomoći, ako oni, koji su za to postavljeni, doma ostanaju, da njim je v Egerszegu mesto. — Vnogi se s tim brani, da »i prez mene opraviju ili bum tam, ili ne.« To je ne istina. — Da rečemo — pred ministra jen čovek dojde ili dva, njih se lahko reši, ali da već cela deputacija šetuje pred njega, onda čista drugač ide stvar. — Jednoga čoveka smó imeli, koj je ne zamučal nigdar nevolje naše i to je pokojni Zieg-ler bil. — Od potlam se da-da čuje, da jen i drugi zdigne reč, da je spomenek od Med-jimurja. — Veliko zaufanost imamo v Dr. Tamaša, za njega većput čitamo i čujemo, da se vnogo bori za svoje Medjimurce. Dobro bi bilo, da bi i ovi drugi nasledovali njego-vu peldu.

— **Napučivanje.** V Zalavarmegjiji se od 1-ga augusta 1908-ga leta do 31-ga ok-tobra rodilo 4037, a vumrló 1228. — Vu čakoskim kotaru se jih je rodilo 410, vum-rlo 207, — vu preločkim 596, a vumr-lo 267.

— **Koji se v Ameriki ženiju.** Dob-ro je poznato svakomu, da od nas z Ma-gjarskoga, na stotino, i stotino ljudi otide v Ameriku. — Vnogi ostavi doma ženu, de-čicu i otide ta, de misli, da lezi dojde do kruha. — Z med ovih se vnogi povrne nazaj k obitelji, ali dosta je i takovih, koji čez leta nedaju glasa od sebe, de su, kak su. — Zbog toga vnogo neprilike dojde napre pri obitelji i imetku. Žena, koju je muž ost-avil skup stane s drugim, misleč, da i muž v Ameriki tak čini. — Je su i takvi, koji se tam po drugoč oženiju, — a kak je doma, stím se nebrigaju. — Zbog toga je ve od-redil minister nutrašnjih poslov, da se svaka premenjba, kaj dojde napre pri obitelji ma-gjarov, koji su v Ameriki, se ima odmah javiti politički oblasti, i to se mora v peljati i pri nas v državne matice.

— **Kaj je s Bosnijom?** Bu tabor, nebu? — To pita sused suseda, prijatelj prijatelja da se skup zidu Na kuliko nam prostor dopušća, na kratkoma spišemo vu svakim broju, dok bu ovoj komediji kraj, kak stojiju stvari. Kajti naše novine samo svaki tjeđen jenput izlaziju, zato na krat-ko-ma spomenemo one telegramme, koje od ove stvari čez tjeđen čitamo. — Kiamil baša, veliki vodja, Tewfik baša i Milovanović srbski minister zvanjskih poslov od položaja sledeće veliju. Kiamil: Moja misel je ta, da Austria-Magjarska neće tabora. Bojkott na nikakov način nebu zrokuval tabora. (Pod ovum rečjom »bojkott« tuliko moramo razmeti, da Turska, Srbija i Montenegro neće prěk zeti za ve nikakovu robu, kaj sifi z Austrija-Magjarske dopelaju. Kaj god od nas dojde k njim, sve pošleju nazaj. Isti težaki nećeju delati, da je reč doli skladati ili nakladati našu robu. — To je prekorodno veliki kvar za našu trgovinu). — Korman turski — veli Kiamil, — nemre presiliti puka da odstupi od bojkotta. Kaj

bu nadalje zislo, neznam, kajti vu toj stvari se ne počela još rezprava med Turskom i Austrija-Magjarskom. — Tewfik baša: Ja mislim, da smo čez hujše prešli, kajti je Pallavicini grof, Austrija-Magjarski konzul zadovoljen s onim, kaj je turski korman napravil, da se bojkott zatere. — Kak to prestane, odmah se počne rezprava med Turskom i Austrija-Magjarskom. — Kaj bu zahtěvala Turska, neznam, kajti predi mora Austrija-Magjarska očituvati, kaj oće s Bosni-jom. Milovanović: Austrija-Magjarska mora dati Bosniji autonomiju (samostalnost) pod prigledom velike oblasti ili jcden komad Serbiji, da se Srbija i Montenegro skup skapči. — Drugač nebu mir. — V Serbiji su jako nezadovoljni s Peter kraljom i Milovanović ministrom i veliju, da budu po celom orsagu sednice držali, da puka nagovoriju, da ide vu boj.

— **Zaruka.** Antonovics Antal mesar u Csáktornya, si je zaručil Megla Roziku, kći Megla Ferenca.

— **Dar.** Čakovečko obrtno družtvo je na bolnično osnovanje 50 Kor. darovalo.

— **Najstareša žena.** Vu celim Tali-janskom najstareša žena je Coppola-Aradog-na Jozefa, koja vu Via Egiziani živi i 106 lét dobi ima.

Novi kalendar.

Naš novi »Medji-murski kalendar« za prosto ljeťo 1909. već se je pojavil. Na-šega kalendara, koj sad v XXVI-om tečaju stupa, mi i v tekućem ljeťu s povjerenjem ponudimo našim poštuvanim čitateljem i svim dragim medjimurcem. Kaj se vu ovim kalendaru najde: pripoviesti, gospodarstvene diele, članak, učenje i. t. d. to su sve med-jimurski književniki pisali, kojim na srcu leži, da naš narod sve dobroga i lepoga čita vu slobodnim vremenu iz ovoga kolen-dara. Podupirajmo dakle ovoga kalendara, koj se dobiva pri Fischel Fülöp (Strausz Sándor) knjižaru u Csáktornya. Čena mu je 40 fillér.

Nekaj za kratek čas.

Dobro vraćtvo proti stranjskim.

Židoski vlastelin (k ženi): Za Boga, Salika dušica moja kaj delamo. Dvajsti gostov smo pozvali, pak za petnajst je prestrto, a to znam, da dođu svi. Kaj da, začnemo, da nam nebu změnkjala hrana? Oh, zaj, zaj leben mein liebe Salika!

Žena: Khaj si ga thak strah? Warum sagst du nicht našt deci, da naj špilaju mali koncert da budu ga stranjski jeli, ta-ki njih odide pol!

Zamišljen gardišta.

Milostivna gospa nutri zove sobaricu da naj potegne gori gosponu fiskaljušu ba-kanće, koj je kakti gardišta služil.

Sobarica vćini sve kak njoj je zapo-vedano.

Ali fiskaljuš spazi, da mu bakanći le-čeju sim—tam, kak da bi v bočkoru imel noge. — Srdi se podjedno, mrmra, nazad-nje zove nutri svoju ženu, da se s njom spomina, kaj je za falngu.

A žena, komaj kak v hižu stane, poč-ne se na glas smejati.

Ti čovek, kak moreš biti tak zamiš-jelni?

Kaj nevidiš, da si si išće ne obleke, crlene hlaće?!

STOCK - COGNAC MEDICINAL

szavatolt valódi borpárlat

Camis és Stock

gőzpároló telepéből,

BARCOLA.

Cognac-gőzfőzde, állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt. 856 5-52

Kapható minden jobb üzletben.

Igazán HONI gyártmányú

Kosár és fonott bútorok,

különösen utazó-, kettős fedelű és egyéb kosár, továbbá gyékény, vessző, spanyolnád és bambuszából készült gyönyörű kivitelű butor, végül változatos disztárgy jutányos áron kapható:

Kosár és fonott-butor telepen

788 3-20

MURAVID.

Hálóház:

Kotor-Alsódomboru.

Kivánatra árjegyzék ingyen és bérmentve.

Szőlőoltvány, amerikai és hazai vesszőeladási hirdetés.

A nagyméretű Földmiveltésügyi Minisztérium 60900/1996. számú szokványrendelete szerint válogatott első osztályú sima és gyökeres

Ripária-Portalis, Rupestris-Monticola és Vitis-Solonis

amerikai vadvessző, valamint ugyanily anyokra nemestett, fenti rendelkezések mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és csemege faj

gyökeres fás és zöldoltványok

ugyszintén hazai alma és gyökeres vesszők kerülnek nálunk ezen évben nagymennyiségben eladásra.

Badacsonyvidéki Szőlőtelep kezelősége, Capolcza, (a Balaton mellett.)

859 7-26

„Hangya-sósorszesz”

Törvényesen védve. Törvényesen védve.

Legjobb fájdalomcsillapító, kitűnő, nélkülözhetetlen hálszer bedörzsölésre.

Nagy üveg ára 1 K. 50 fill.
Kis üveg ára 80 fill.

867 6-52

Kapható: Csáktornyán a gyógyszerárban és az egyedüli készítőnél:

Sziucs Sándor gyógyszerésznél Kiskomárom
Zalamegye. (Számos elismerő levél).

318/908. Arverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaki kir. járásbíró 1908. évi V. 372/1 számú végzése következtében Zakál Henrik ügyvéd által képviselt Muraközi Takarékpénztár r. t. javára 300 kor. s jár. erejéig 1908. évi nov. hó 13-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 690 korona — fill.-re becsült következő ingóságok, u. m.: ló, szarvasmarhák, pajta és sertésöl nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. járásbíró 1908. évi V. 372/2 számú végzése folytán — kor. — fill. tőkekövelés, ennek kamatai és eddig összesen 10 kor. 60 fillérben bíróság már megállapított kátr. költségek erejéig, Domásinecen alperes lakásánleendő megtartására

1908. évi december hó 30. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107 s 108 §§-ai értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Perlakon, 1908. évi november 9.

369/908. Arverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. járásbíró 1908. évi V. §. 531/3. sz. végzése következtében Karabélyos Elek ügyvéd által képviselt Alsólendva vidéki takarékpénztár javára Zalog István s t. 539 kor. s jár. erejéig 1908. évi szeptember hó 10-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt s 1850 koronára becsült Vinkovics Adolf és Prelozsnjak Istvánál: üzleti felszerelvények, védarú és egyéb fűszer áru, 1 kanca ló, 1 kanca csikó és 1 szekér Zalog Istvánál! 1 kocsi, épületfa, kukorica kaá, 1 sertés öl. 1 borju, szalma és egyéb gazdasági felszerelvényekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a csáktornyai kir. járásbíró 1908. évi V. 530/2 számú végzése folytán 539 kor. követelés, ennek 1908. évi július hó 4. napjától járó 6 % kamatai és eddig összesen 91 kor. 99 fill. bíróság már megállapított költségek erejéig Miksaváron

1908. évi december hó 21-én délelőtti 10 órakor

és Csrecsáynban leendő eszközzésére

1908. évi december hó 21-én délután 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Csáktornyá, 1908. december 6.

319/1908. sz. Arverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaki kir. járásbíró 1908. évi V. 373/1 számú végzése következtében Zakál Henrik ügyvéd által képviselt Muraközi Takarékpénztár r. t. javára 122 K. s jár. erejéig 1908. évi november hó 13-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és fölül foglalt és 770 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák, sertésöl, pajta, göré és kukorica nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverések a perlaki kir. járásbíró 1908. évi V. 373/2 sz. végzése folytán összesen 10 kor. 60 fillérben bíróság már megállapított hátr. költségek erejéig, Domásinecen alperesek lakásán leendő megtartására

1908. évi december hó 30-ik napjának d. e. 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Perlakon, 1908. dec. 9.

Pozor seljaci i tkalci!

Jeden paklec pamuka iz ces. kralj. povl. predionice i tkao-nice iz Lubljane, stare vage 10 strene kao obično stoji kod mene samo 4 K. 06 fill. ili 2 for. 08 nč., jedan paklec izvrstnog pamuka druge vrsti isto tako 10 strene stara vage 3 K. 70 fill. ili 1 for. 85 nč.

Neka nijedan tkalac i seljak ne propusti, da si nabavi kod mene pamuka. Iz varadžinske trornice: platno za plakte i za svaku porabu 156 cm. široko metar samo jednu krunu, K. 1.—, Platno 75 cm. široko dobro vrsti 44 fill. metar. Preporučujem svoje bogato skladište manufakturne robe kao gunjeve, poplone, zenke i muzke konfekcije, s-šira, šapela, putnih potreština, igračke, galanterije i pomodne robe i kolica za novorođenčad.

Varadžinska jeftinoda. Trgovacka kuća (Waarenhaus)

LAZAR DEUTSCH,

Franjevački trg br. 6. — Telefon br. 42.

909 1-*

Iparos s kereskedő előfizetők czégét
e rovatban díjmentesen közöljük.

IPAROS és KERESKEDŐ előfizetők névjegyzéke.

Iparos s kereskedő előfizetők czégét
e rovatban díjmentesen közöljük.

Bádogos:

Hübseh Mándó, (faaszónraktár) Csáktornya
Dorner Sándor " "

Börkereskedő:

Mayer Testvérek, Csáktornya

Borbély és fodrász:

Nádasdi Nándor, Csáktornya
Mik Szilárd, " "

Mézeskalács és vasszgyertyaöntő:

Tihanyi Mihály Domasinecz

Butorraktár:

Schwarz Lipót, Varaždin
Butor és koporsóraktár.
Horák Odón Csáktornya

Czipész:

Masztinak József, Csáktornya

Divatáruházz:

Liszt és Brodnyák, Stridó

Eredeti Singer varrógépek:

Singer Co., Árpád-utca Csáktornya

Épület és műlakatos:

Rosenberg Sándor Csáktornya

Férfi szabók:

Ivacsics Ignác, Csáktornya
Bedics Ferencz, szabó Csáktornya

Férfi és női divatárak:

Zrínyi Viktor, Csáktornya

Fűszerkereskedések:

Schwarz Mór kereskedő Drávavásárhely
Todor R. utóda, Csáktornya
Gráner Testvérek, " "
Mráz testvérek, " "
Ifj. Premecz Miklós, " "
Sostarics Pál, Perlak
Szeiverth Testvérek Szombathely
Vesselényi-utca

Kávéházak:

Hajas József, Csáktornya
Scheiber Mór, " "
Gerstmann Lipót, " "

Kékfestő:

Scheiber Mór, Csáktornya

Kőfaragó és sirkő készítő:

Tersztenyák Bódog, Csáktornya

Likörgyár:

Hochsinger M. és fiai Csáktornya
készíti a híres »Glória« sósborszeszt
12 üveg bértmentve 5 korona

Mészáros:

Nuzay Mátvás, Csáktornya

Órás és ékszerész:

Pollák Bernát, Varaždin

Pezsgőgyár:

Muraközi pezsgőgyár, Csáktornya

Pék:

Stolczer József, Csáktornya

Szállító és deszkakeresk.

Löbl Mór és fia, Csáktornya

Tejet és tejtermékeket

Csáktornyára házhoz szállít
Bányavári gazdaság.

Üveg és porcellánkeresk:

Tódor. R. utóda, Csáktornya.

Uri- és női divat, játék és díszműárak:

elemen Béla, Csáktornya

Vaskereskedés:

Vászonkereskedő:

Szivoncaik Antal, Csáktornya

Vendéglők:

Deutsch Adolf, nagyvend. Drávavásárhely
Kovács Mihály korcmáros Drávavásárhely
Hajas József, Csáktornya
Pecsornik Ottó, " "
Hencsey Gábor, " "
Antonovics József, " "
Becsey Albert, " "
Borváth Mihály (Fehér galamb) " "
Ilorváth Géza, " "
Helemen Imre, " "
Mráz Jenőné, " "
Pruszátz Alajos, " "
Deutsch Zsigmond, " "
Schlesinger Mór, " "
Mihálics Ferencz, " "
vendéglő a vasúthoz " "
Singer Salamon, Szoboticza
Salchbrenner Ferencz, Stridó
Sójtory János, Nagyfalu

Szabadalmazott „Kristály” borszűrő gyár:

Herczog Sándor vasuti vendéglős
Csáktornya

Nyári mulatóhely:

Ifj. Knortzer Károly vendéglője Szentilona

Zongora készítő, hangoló és raktáros:

Wogrincsis Ferencz, Nagykanizsa
Erzsébet királyné-tér 10

Könyv-papír- és zeneműkereskedés, könyvnyomda, könyvkötészet: Strausz Sándor Csáktornya.

CZIM: AZ UJSÁG
BUDAPEST, RÁKÓCZI-ÚT 54.

Két csinosan bútorozott szoba azonnal kiadó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Karácsonyi és újévi ajándéknak

alkalmas: díszművek, ifjúsági iratok, képes-
könyvek, albumok, egyszerű és díszesebb
kivitelű imakönyvek, levélpapírok közön-
séges valamint díszes dobozokban, úgy-
szintén művészi kivitelű képes levelező-
lapok nagy választékban kaphatók:

fischel fülöp (Strausz Sándor)

könyvkereskedésében
Csáktornyán.

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régiónak bizonyult hárszer, mely már
sok év óta legjobb fájdalomstillapító szornék
bizonyult készvényénél, oszónál és meghűtő-
seknél, bedörzsölésköppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok
miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak
olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony”
védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellá-
tott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben
K-80, K 1.40 és K 2.- és ügyszolván min-
den gyógyszerárban kapható. — Főraktár:
Török József gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerüzére az „Arany oroszláshoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

Gabona árak. — Clena zítka.

mmázsa	1 m.-cent,	kor. fill.
Buza	Pšenica	22 00 —
Rozs	Hrż	16.00 —
Arpa	Jecmen	14.20 —
Zab	Zob	15.20 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	13.20 —
Fehér bab uj	Grah beli	14.40 —
Sárga bab	» zuti	13.70 —
Vegyes bab	» zmésan	12.20 —
Kendermag	Konopljeno seme	16.40 —
Lenmag	Len	20.00 —
Tökmag	Koščice	24.60 —
Bükköny	Grahorka	16.20 —

Szőlő-oltvány

és veszőrői NAGY KÉPES ÁRJEGYZÉKEMET ingyen és bérmentve küldöm meg, a ki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, a ki rendelni nem akar, mert csak hasznos tudnivalót tartalmaz.

Gyökerez oltványokból, amerikai és európai sima és gyökerez veszőkből, a világhírű Delaware-ből 1/2, millió készlet.

Olcsó és pontos kiszolgálás.

Cím:

Szücs Sándor Fia, szőlőtelepe

BINARDIÓSZEG. 846 13-26

„M-i-i-t?” — „Papa megengedte! Hiaz' valódi Antinicotin-cigarettafüvelek fadobozban!”

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi!

Minden fadoboz egy érdekes búvészkártyát tartalmaz.

872 6-26

Vadászok figyelmébe.

fegyverek, revolverek

30-50 százalékkal

olcsóbban kaphatók nálam, mintha másutt részletfizetésre vásárolna.

Kérje ingyen és bérmentve legújabb árjegyzékemet Halászati, vadászati, torna, vivó és egyéb felszerelésekből állandóan dús raktár.

Földes L.

fegyver és sportcikkek üzlete.

Budapest, II. Rákóczy-ut 6.

Naponta 100 csomagot küldök vidékre. 20 koronán aluli rendelések, csakis a pénz előzetes beküldése mellett eszközölhetők.

607 45-52

Fischkandel Leó szücs

VARAŽDIN, VIDOVSZKI-TÉR 4.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy Berlinben e szakmában töltött 15 esztendő után fenti helyen levő saját házamban önnállósítottam magam.

Készíték mindennemű szőrme-boát, utazó- és városi bundát, lábzsákol, úgyszintén női kabátot mérték után. Bármily javítást, általában e szakba vágó minden munkát elvállalok és lelkiismeretesen és jutányosan végzem.

Elvállalok mindennemű szőrmeárut szakszerű nyári megőrzésre, melyekért megfelelő anyagi felelősséget vállalok.

Legmagasabb áron veszek mindennemű vadat.

A legpontosabb kiszolgálást biztosítva, kérem minél számosabb megbízásait.

Teljes tisztelettel

887 3-6

Fischkandel Leó szücs.

Bővebb felvilágosítást ad szivességből Csáktornyan: Masztnak József, Kossuth Lajos-utca 13.

A csáktornyai uradalom tulajdonát képező

szentilónai volt korecsmaépület

melléképületekkel együtt *folyo évi december hó 16-án reggel 9 órakor az URAD. gazdasági irodában nyilvános árverésen három évre bérbé adatik.*

899 2-2

Az uradalmi tisztség.

Csáktornya Vidéki Takarékpénztár Részvénytársaság Csáktornyan.

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük, hogy 1909. évi január 6-ával megnyitjuk *hetilbetét üzletágunk IX. csoportját*, amelynél:

hetenként legalább 1 korona (= egy részlet) fizetendő;

a befizetés 184 hétre terjed;

a 184 hét lefolytával minden 184 koronával befizetett részlet után 200 korona fizetetik vissza;

a 16 koronát kitevő különbözet a befizető kamatja, a mely 5%-os kamatozásnak felel meg;

ezen kamatnak tőke-kamat adóját az intézet viseli; minden 1 koronás heti befizetéssel 200 koronáig terjedő kölcsönelőleg kérelmezhető adóslévre;

100 korona kölcsönelőleg után hetenkint 14 fillér kamat (=7.28%) fizetendő;

a kölcsönlevő előlegét bármikor is visszafizetheti, a melylyel további kamatfizetési kötelezettsége megszűnik;

elköltözés, elhalálozás s egyéb körülmények következtében is leszámol az intézet anélkül, hogy a befizető kamatvesztéséget szenvedne;

beíratási díj s költségek nem számítatnak s vidéki befizetők részére postatakarékpénztári befizetési lapokat az intézet díjmentesen ad.

A résztvenni hajlandók sziveskedjenek ebbeli szándékukat az intézettel szóval vagy levélileg közölni, ahol is egyéb felvilágosítások is készséggel nyújthatnak.

890 3-5

AZ IGAZGATÓSÁG.

Sárcipők

a legjobb minőségben kaphatók.

T. CZ. 886 4-4

Van szerencsénk a n. é. közönséget értesíteni, hogy készítményeink Csáktornya és vidékén való egyedüli elárúsításával Kelemen Béla ottani divatáru kereskedőt biztuk meg.

Kobrak czipőgyár VÁCZ.

Hivatkozással a fenti sorokra, tudatom, hogy a legjobb készítményeket minden kivitelben állandóan raktáron tartom.

Teljes tisztelettel

Kelemen Béla

férfi- és női divatáru üzlete

CSÁKTORNYA.

!Amerikai porcellán puder egyedüli elárúsítója!

Eladó harmonium.

907

Egy 4 octavos 3 változatu amerikai (szivológ) szerkezetű jó karban levő

H a r m ó n í u m

eladó. Bővebbet: **Siska Ignác**
Csáktornya, Erzsébet-tér.

Házadás.

A Festetics utcza 78. számu

h á z

(5 szoba, 3 konyha, kert stb. hozzártozóval) azonnal eladó.

Bővebbet:

906

Verbanics Márkné, ugyanott.

Broj 13413/gr.-1908.

Oglas.

Kr. sudbeni stol u Varaždinu daje ovime do obćeg znanja, da je na molbu Luke i Henriette Lovrenčić iz Varaždina dozvolio dobrovoljnu dražbu diela nekretaina gradilišta nalazećeg se u Varaždinu Kolodvorska cesta kat. čest. br. 2315/4-b/1-a. upisanih u gr. ul. broj 3132 obc. Varaždin, te u tu svrhu ustanovio samo jedan rok na dan **17. prosinca 1908. u 2 sata po podne** na licu mjesta, na kojem će se te nekretnine prodati najboljem nudiocu uz izkličnu cieniu po 12 Kr. po četvernom metru, koju cieniu vlastnici mogu prigodom dražbe i sniziti.

Dražbeni uvjeti i gruntovni izvadak mogu kupiti želeći ugledati kod ovosudnog odpravničva sve do dana dražbe za vrijeme uredovnih sati.

U Varaždinu, dne 28. studenoga 1908.

Kr. sudbeni stol u Varaždinu.

908 1-1

Plena.

Kelemen Béla, férfi- nődivat- és játékarúháza Csáktornyan.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására adni, hogy üzletemet tetemesen megnagyobbítva, raktáramat minden igényeknek megfelelően felszereltem. A közelgő karácsonyi és ujévi ünnepekre, erre alkalmas ajándéktárgyakból

fényes kiállítást

rendeztem, melynek bármikori megtekintésére tisztelettel meghívom.

Teljes tisztelettel **KELEMEN BÉLA.**

897 2-4

Férfi- és női BOX CIPŐK
8 K. 50 fill.-től feljebb kaphatók.

Vidéki megrendeléseket pontosan teljesíték, meg nem felelő árú visszavéteik.